

אמידה – תרגיל

1. נתון משתנה מקרי X המוגדר על ידי פרמטר θ כאשר $0 \leq \theta \leq \frac{1}{6}$. פונקציית ההסתברות של X היא:

$P(X = k)$	k
0.5	1
θ	2
2θ	3
$0.5 - 3\theta$	4

- א. בהינתן מדגם X_1, X_2, \dots, X_n (משתנים מקריים בלתי תלויים ושווי התפלגות) מהתפלגות זו, מצאו אמד מומנטים עבור θ .
 ב. האם האמד שמצאתם בסעיף א הוא חסר הטיה? נמקו.
 ג. במדגם בגודל 6 מההתפלגות התקבלו התוצאות הבאות: 2,3,4,1,2,1. חשבו אמדן ל- θ על סמך מדגם זה.
2. התפלגות גיאומטרית מתארת את מספר הניסויים שמתבצעים עד להצלחה ראשונה, כאשר הניסויים הם ניסויי ברנולי. הערכים האפשריים שמשתנה מקרי זה יכול לקבל הם כל המספרים השלמים מ-0 והלאה. הפרמטר של ההתפלגות הוא p , ופונקציית ההסתברות היא $P(X = k) = p(1 - p)^{k-1}$
 לדוגמה: אם $p=0.2$ ו- $k=3$ אז $P(X = 3) = 0.2 \cdot 0.8^2 = 0.128$
 ידוע כי ערכו של p הוא אחד משלושת הערכים הבאים: 0.2, 0.5 או 0.8.
 במדגם בגודל 3 מהתפלגות זו התקבלו הערכים הבאים: 0, 2, ו-4.
 חשבו את אמדן הנראות המירבית עבור p .
- הדרכה: בגלל שהמשתנים של ערכי המדגם הם משתנים מקריים בלתי תלויים, אז ההסתברות כי הערכים שיעלו במדגם הם a, b, c היא $P(X = a) \cdot P(X = b) \cdot P(X = c)$
3. במדגם בגודל $n=5$ הוצא האמד הבא עבור התוחלת μ של משתנה מקרי X :

$$\hat{\mu} = \frac{2X_1 + X_2 + X_4 + X_5}{5}$$

- א. הראו כי זהו אמד חסר הטיה עבור μ .
 ב. הסבירו מדוע אמד זה הינו אמד פחות טוב עבור μ מאשר ממוצע המדגם
 i. באופן אינטואיטיבי
 ii. על ידי חישוב MSE

4. שני שמאים נשלחו למדוד את שטחו של מגרש בצורת ריבוע. כל אחד מהם מדד את אורכו של צלע הריבוע באופן בלתי תלוי ממדידת רעהו, ותוצאות המדידות היו:
 $X_1 = 99$, $X_2 = 102$ מטר. ההתפלגות של שתי המדידות זזה, כאשר תוחלת כל מדידה היא $\mu = 100$ וסטיית התקן היא $\sigma = 1$. הוצעו שלושה אמדים עבור שטח המגרש $S = \mu^2$:

$$\hat{S}_1 = \left(\frac{X_1 + X_2}{2}\right)^2 \quad \hat{S}_2 = \frac{X_1^2 + X_2^2}{2} \quad \hat{S}_3 = X_1 X_2$$

- א. חשבו את ההטיה של כל אחד מבין שלושת האמדים. איזה מהם הוא חסר הטיה, אם בכלל?
 ב. איזה אמד תעדיפו מבין השלושה?

הדרכה:

- (1) השתמשו בזהות האלגברית $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$
 (2) אם X ו- Y הם משתנים מקריים בלתי תלויים אז $E(XY) = E(X)E(Y)$
 (3) זכרו כי $V(X) = E(X^2) - [E(X)]^2$ כלומר $\sigma^2 = E(X^2) - \mu^2$